

Zadlužený „prodavač mlhy“ František Vrabel dál „bojuje s dezinformacemi“. Spolek se ho nezbavil

 cz24.news/zadluzeny-prodavac-mlhy-frantisek-vrabel-dal-bojuje-s-dezinformacemi-spolek-se-ho-nezbavil

4. srpna 2023

Stáhnout PDF

Sledujte nás na Telegramu: [@cz24news](https://t.me/cz24news)

ČESKO: Ruské dezinformace téměř ve všem viděl František Vrabel, podílík firmy Semantic Vision, která za covidu pracovala i pro stát. Nyní, když se ukázalo, že čelí exekucím i podivným napojením, je stále veden jako místopředseda spolku NELEŽ, který se snaží tvořit „seznamy dezinformačních webů“ i na základě Vrabelových analýz, o nichž pochybuje už i Český rozhlas. ParlamentníListy.cz se o věc zajímaly. Prodavač mlhy, tak označil Vrabela novinář Petr Šourek, který jeho analýzy studoval.

Ministerstvo vnitra vydalo ve čtvrtek zprávu „Projevy extremismu a předsudečné nenávisti“ za první pololetí roku 2023. Za dominantní sílu ve sledované oblasti je označováno „antisystémové hnutí“, které prý vystřídalo tradiční extremisty. Definováno je podle ministerstva vnitra především věkově, má jít o „osoby starší čtyřiceti let“. Dokonce se píše o „revoltě osob středního či vyššího věku, které cítí existenční obavy a zažívají pocit odcizení“.

Zpráva ministerstva vnitra ale hovoří i o „symbióze s kvazi-mediální scénou“ a ovlivnění ruským hybridním působením. Této „kvazi-mediální scéně“ je věnována celá jedna kapitola zprávy. V ní je konstatováno, že tato scéna i v roce 2023 šířila „rozičné kremelské narativy“.

„Dlouholeté skryté podkopávání české demokracie hluboce ovlivnilo myšlení části společnosti,“ uzavírá zpráva Rakušanova ministerstva.

Teorii o „kremelských narativech“, podle které je každé sdělení posuzováno optikou jeho prospěšnosti pro Rusko, dlouhodobě propaguje například František Vrabel, vystupující jako „datový analytik“. Ten již v roce 2019 v médiích vykládal, že základem dezinformací jsou narativy, které jsou záměrně vytvářeny ruskou propagandou.

Když je tam „prestitutka“, tak je to z Ruska

„Dezinformace jsou nositeli tzv. narativů. A tím ústředním narativem ruské nepřátelské propagandy je relativizace pravdy, tedy že neexistuje nic jako pravda,“ vedl tehdy v Interview ČT24, čeho se dezinformace nejvíce týkají. Za příklad dával tehdejší kauzu otravy Skripalových novičokem, kdy prý Rusové vyplodili více než sto nejrozličnějších verzí toho, co se stalo.

„Nakonec to na člověka působilo tak, že nevěřil vůbec ničemu,“ uvedl Vrabel, podle kterého se tím cílí na to, abychom přestali v cokoli věřit, a to především v demokratické instituce. „Jakmile v ně přestaneme věřit, může se nám demokracie zborit jako domeček z karet,“ varoval. Další doplňkové narativy se snaží přesvědčit, že liberalismus je něco zkaženého, demokracie je neschopný systém, EU je konstrukt fašistů a že Rusko nikdy nezačalo žádnou válku, ale naopak je obětí spiknutí, a podobně.

František Vrabel založil společnost Semantic Visions, prezentující se jako „česká společnost, od roku 2011 poskytující služby v oblasti detekce rizik“. Podle Vrabelových mediálních vystoupení má společnost unikátní systém, jak dezinformaci rozpoznat.

„Dá se to, my jsme jedni z mála, kteří jsou schopni to efektivně rozpoznat. Jsme schopni zmíněné narativy v článkách a zprávách odhalit,“ řekl s tím, že to vše dělají na základě sémantické analýzy, která pracuje s jazykem, s významem slov a s kontextem. Jako příklad analytické práce s jazykem tehdy uváděl třeba odhalení ruského původu textu na základě užití slova „prestitutka“, jež je typicky ruským obratem, který se ale v Česku skoro nepoužívá.

V témže roce o Vrabelovi a jeho firmě vyšel text v Respektu nazvaný „Čeští géniové čtou budoucnost“. „Štíhlý byznysmen a bývalý horolezec těží už roky z informační exploze a v nepřehledném terénu se pohybuje docela obratně. Umožňuje mu to speciální počítačový program, který vyvinul a postupně vypracoval k dokonalosti,“ psal redaktor Ondřej Kundra.

Také psal o „jisté tajemnosti“, která Vrabela a jeho firmu obklopuje. Byť Kundra touto tajemností myslel fascinující „svět budoucnosti“ ve Vrabelových analýzách, po několika letech ale ona „jistá tajemnost“ dostává poněkud ironické konotace.

Exekuce: Půjčoval jsem si od přítele, ale nepamatuji si, kdy to bylo

Sám o sobě pod anglickým jménem „Frank“ ve svém životopise na síti LinkedIn anglicky napsal: „Jsem technologický podnikatel se zkušenostmi ze Silicon Valley. Jsem také manažer s vysokou osobní integritou, široce založeným pozadím a vášní pro nové obzory.“

František Vrabel, představující se jako „datový analytik“, je absolventem pedagogické fakulty v letech 1978-1984. Už před rokem 1989 měl podle vlastních slov kontakty se zahraničím díky otci, který byl atletickým trenérem vrhačů a jeho svěřencem byl i olympijský vítěz Ludvík Daněk.

Kontaktů využil i po roce 1989, když nejprve vydělal několik desítek milionů na pozemcích u Brna. A pak začal podnikat s Tomášem Feglarem, někdejším špičkovým kryptografem StB, se kterým se prý dal dohromady „přes společné známé“. Podnikat začali v oblasti, kterou sám pojmenoval jako „elektronická ochrana“.

V roce 2011 ale Vrabelovo podnikání zkrachovalo, on tvrdí, že kvůli světové hospodářské krizi. Dluhy, které nadělal, následně koupil mladý podnikatel Jan Barta, který zbohatl na obchodech s internetovými doménami.

Vrabel se chlubí světovými klienty, kteří mu mají platit za jeho analýzy, a rovněž grantem na 250 tisíc dolarů, který měl získat od britské vlády v roce 2019 na systém odhalující dezinformace v reálném čase.

Poslední měsíce jsou ale pro všechny jeho aktivity spíše reputační pohromou. Nejprve se v médiích objevila informace, že Vrabel, prezentující se jako úspěšný podnikatel, čelí exekuci. A pod správou exekutora je i jeho podíl v Semantic Visions. Podle obchodního rejstříku se měl nejprve v srpnu 2022 vzdát funkce jednatele. V prosinci pak byl vydán exekuční příkaz na jeho dvacetiprocentní podíl ve společnosti.

Důvodem byla pohledávka ve výši 3,79 milionu, kterou na něm vymáhal podnikatel Fawad Nadri.

Vrabel na dotaz novinářů začal vykládat, že jde o jeho dobrého přítele z Afghánistánu, se kterým se seznámil v polovině nultých let, když oba chtěli této zemi pomáhat. Od přítele Nadriho si prý půjčoval nějaké peníze, ale nepamatuje si, kdy to bylo.

Podnikatel Nadri si to zjevně pamatoval velmi dobře, takže na pana Vrabela poslal exekutora. Nadri v roce 2005 zakládal Česko-afghánskou obchodní komoru, ve které působil i Vrabel. Kromě toho byl znám svými konexemi na Dagmar Havlovou, ale také na Daniela Landu.

Další společník Semantic Visions Petr Krajíček se vyjádřil, že o Vrabelově dluhu nevěděl, dokud nepřišla obsílka od exekutora.

Prodavač mlhy a mraků...

Po této aféře došlo v médiích k určitému přehodnocení pohledu na Františka Vrabela. I na webu Českého rozhlasu se objevila informace, že „datový analytik“ nemá jedinou akademickou práci na téma dezinformací. A rovněž, že tvrzení, která publikuje, nelze nezávislé ověřit.

Ve veřejnoprávních médiích přitom Vrabel začínal budovat svou image experta na dezinformace, například v pořadech Václava Moravce.

Zároveň se začalo psát o tom, jakým způsobem v roce 2021 skončila Vrabelova spolupráce s ministerstvem zdravotnictví, kterému dodával na klíč analýzy covidových dezinformací.

Sám Vrabel v březnu 2021 reagoval na konec čtyřměsíční spolupráce slovy: „Chtěli jsme pomoci státu, který považujeme za vlastní. Nastal ale čas, abychom se z toho stáhli. Vláda na nás nedá, takže nemá smysl pokračovat.“ A ohlásil, že přesouvá aktivity do USA, kde má zakázku od ministerstva zdravotnictví Bidenovy administrativy.

Novinář Petr Šourek, který se Vrabelovými analýzami podrobně zabýval, pro ParlamentníListy.cz uvedl, že žádnou Vrabelovu práci pro vládu USA nezaregistroval. „Je na Františku Vrabelovi, aby konečně doložil aspoň některá svá tvrzení,“ dodává.

Petr Šourek společně s Angelikou Bazalovou podrobně analyzovali Vrabelovu práci pro české ministerstvo v rámci svého mediálního projektu Mainstream. „Podobně jako Harry Jelinek prý prodal Karlštejn, Frank Vrabel prodával české veřejnosti přifouklé nebezpečí dezinformací,“ shrnuli své poznatky. Analýzy, ke kterým se po určitých obstrukcích novináři dostali, sami nazvali jako „buřtguláš“.

Sám Vrabel v průběhu plnění zakázky tvrdil, že jeho firma dodává ministerstvu zdravotnictví každý týden konkrétní doporučení, jak komunikovat covidová opatření, ale tiskový odbor ministerstva je není schopen zpracovat. „Mají tam pouze tiskový odbor, kde nejsou lidé na tuto oblast proškolení,“ vysvětloval.

Na základě zpráv novináři zkonstatovali, že Vrabelovi analytici obvykle pouze sesbírali nějaké články z webů označovaných jako „dezinformační“ a poskládali je dohromady. Návrhy, jak s obsahem

polemizovat, se příliš často neobjevovaly, a pokud ano, jednalo se nejčastěji o odkaz na web Manipulatori.cz.

Z analýz Semantic Visions ale vyšel také například kontroverzní seznam „Znamé osobnosti a dezinformace“, který ministerstvo zveřejnilo a na jeho základě byli mezi dezinformátory zařazeni například profesor Jiří Beran a prezident Václav Klaus.

Podle novináře Petra Šourka to jen potvrzuje, že výstupy Semantic Visions byly „předem dané politické postoje zabalené jako analýzy. Autoři své názory pouze opentlili marketingovým slovním salátem a dehonestací opačných stanovisek a názorů,“ zhodnotil pro ParlamentníListy.cz.

Na základě dlouhodobého studia vnímá Františka Vrabela jako „typického prodavače mlhy a mraků“, který se navíc ve svých predikcích dost často mýlí. Novinář poukázal, že z Vrabelových analýz například vycházelo, že útok Ruska na Ukrajinu je nepravděpodobný. „Sebejistě okecá věci, které neví,“ dodává a poukazuje na selhání médií, která k jeho vizím přistupovala naprosto nekriticky.

„Semantic Visions pojaly svůj boj na covidové národní frontě jako speciální operaci v rámci boje s ruskými dezinformacemi. Z jejich výstupů je vidět, že všechno staví na zcela chybné úvaze, že cokoli se jim podaří najít na webech, které šíří ruskou propagandu, je ruská propaganda i mimo tyto kanály. Nazývat tohle ‚sémantickou analýzou‘ je výsměch sémantice a celé lingvistiky,“ uzavřel Petr Šourek.

I podle Natálie Vachatové ze Společnosti pro obranu svobody projevu bylo celkem zřejmě prokázáno, že odbornost Františka Vrabela je „naprosto nulová“.

ParlamentníListy.cz daly prostor k vyjádření i společnosti Semantic Visions. Její jednatel Jan Balatka se omluvil za vytíženost analytiků a slíbil dodat odpovědi v příštím týdnu. Jsme připraveni dát společnosti

kdykoliv prostor k vyjádření.

Žádáme zadavatele, aby nefinancovali dezinformační weby

Již v textu pro Respekt mluvil Vrabel o tom, že vydělávat peníze mu nestačí a chtěl by své know-how využít také pro dobrou věc. Proto se podílel na vzniku organizace NELEŽ. Ta pod heslem „postav se za pravdu“ doplnila Vrabelovy semantické analýzy dalšími aktivitami, které dezinformátory nejen odhalují, ale také proti nim aktivně bojují. František Vrabel se stal jeho místopředsedou.

Za základ své činnosti považuje tlak na inzerenty, aby nenakupovali reklamní prostor v médiích, které jim sám spolek NELEŽ označí.

„Cílem NELEŽ je omezit šíření dezinformací v online prostoru. Upozorňujeme zadavatele reklamy, že se jejich komunikace může vyskytovat v negativním kontextu a ohrozit tak reputaci samotné značky. Proto zadavatele žádáme, aby svojí reklamou nefinancovali dezinformační a manipulativní weby, jejichž obsah rozděluje společnost,“ vysvětluje na svých stránkách.

„Své místo na slunci tedy mají jen ty weby, které hlásají pravdu, šíří lásku, jsou profesionální, zodpovědné a poctivé. To je moc hezké. A taky nereálné. Pravda je totiž v každé době jiná a často taková, jaká se zrovna hodí. Dnešek to potvrzuje více než kdy jindy,“
poznamenává k tomu pro ParlamentníListy.cz Natálie Vachatová.

Podle NELEŽ je dezinformace definována jako „lživá informace se záměrem zmatení veřejnosti“. Lživá informace je zdůrazněna, což působí trochu rozporně s dlouhodobými výroky pana Vrabela (ve spolku NELEŽ je oficiálně místopředsedou), že pro posuzování dezinformace není pravdivost kritériem, a že „nejlepší dezinformace je pravdivá“.

NELEŽ přitom tvrdí, že jejich metodika vychází právě z analytického know-how Vrabelovy firmy Semantic Visions.

ParlamentníListy.cz se na vysvětlení ptaly ve spolku NELEŽ i v Semantic Visions, odpovědi se nedočkaly. Pokud dorazí po vydání článku, jsme připraveni je publikovat.

Spolek NELEŽ na svých stránkách uvádí tři zdroje, ze kterých své analýzy skládá. Tou první má být Vrabelův „špičkový vojenský zpravodajský systém OSINT“. Ten má zvládat pokročilou sémantickou analýzou propojit miliardy článků ve 12 jazycích. „Tento shluk informací pak promění v jedinečnou znalostní základnu postavenou na významech vyšších úrovní (tisíce takzvaných sémantických kategorií), která podporuje identifikaci online trendů, narativů a hrozeb,“ vysvětluje.

„Společnost NELEŽ, která je tvořena těmito osobnostmi bez jakékoli odbornosti a s nemalými problémy, mimo jiné tlačí na společnosti, aby finančně nepodporovaly svou inzercí weby, o nichž tyto osoby prohlásí, že jsou dezinformační,“ shrnula Natálie Vachatová. Podle ní to spíše vypadá, že tu někdo chce prostě bojovat s opozičními názory.

Ve spolku NELEŽ ale František Vrabel přes to všechno zůstává v pozici místopředsedy. ParlamentníListy.cz se ptaly po důvodech, ale bezvýsledně.

Kdo jsme?

Jsmo profesionálové, kteří se dlouhodobě zabývají komunikací, pracují s daty nebo se věnují médiím a kterým není jedno, že se v České republice masivně šíří dezinformace a lži. Své odborné zkušenosti a kreativitu využíváme v boji proti záměrně šířeným dezinformacím. Naše aktivita není politická a pracujeme bez nároku na honorář. Nechceme se nečinně dívat, jak naše práce pro komerční klienty pomáhá financovat záměrné manipulace a dezinformace.

Roman Číhalík
předseda spolku

Pochází z úrodného kraje okolo Olomouce. Chvilku koketoval s medicínou, ale nakonec vystudoval užitečtější, ke kterému se rád vrací jako přednášející na různých vysokých školách. Reklamní kariéru začal v Leo Burnett, v době největšího rozkvětu agentury na českém trhu. Později prošel agenturami Kasper/Jung von Matt, VCCP, Nydrie, Zaragusa nebo Comtech_CAN. Během své kariéry pracoval pro klienty Pilsner Urquell, OZ, Kooperativa, ČSA, Vitana, Neslé, Unilever, Mercedes-Benz, Samsung, Madefa nebo Taneč Praha. Za svou práci získal řadu prestižních lokálních i zahraničních cen. Zasedal v porotách ADC, ADCE, Young Lions a NY Advertising Festival. Jeho práce jsou publikované v prestižních světových magazínech Lürzer's Archive a Shots. Je členem výboru ADC Czech Republic, protože mu obor komerční komunikace není lhostejný.

Bob Kartous
místopředseda spolku

Abzolvoval Pedagogickou fakultu a Fakultu sportovních studií MU v Brně a následně doktorské studium na Fakultě společenských věd UK v Praze. Spolupracuje s organizací EDUin, Vysokou školou ekonomie a managementu, Aspen Institute Central Europe a s centrem současného umění DOX. Je mluvčím Českých elfů, skupiny bojující proti dezinformacím v českém kyberprostoru. Také je editorem kritického deníku Britské listy. Vydal knihu No Future: Vezeme dědičnou perníkovou stroji do virtuální reality o vzdělávání pro budoucnost.

František Vrabel
místopředseda spolku

Šéfuje firmě Semantic Visions, která denně zpracovává milion článků z 900 tisíc zdrojů – to dělá celých devadesát procent veškerého mediálního obsahu na internetu. „Náš systém musí být chytřejší než vyhledávače typu Google – musí chápat, o čem zpracovávají dokumenty jsou,“ vysvětluje. „Za tímto účelem využíváme sémantickou analýzu, jinými slovy naše stroje pracují s jazykem, významem slov a kontextem. A kromě toho umíme pracovat s více řečmi současně – v současné době zvládáme dvanáct nejčastěji používaných světových jazyků, mimo jiné češtinu.“ Jeho týmu se mimo jiné podařilo vyvrátit tvrzení, že ruská propaganda neexistuje. Zásadní pro její šíření u nás je online prostor, v čele s Facebookem.

Se spolkem NELEŽ přitom podle svých vyjádření spolupracují i některá ministerstva a další úřady jejich seznamy doporučují jako odborné stanovisko.

Prosím podpořte náš projekt!

Bez vaší pomoci se neobejdeme. Vaše příspěvky pomáhají zvládat opakující se měsíční platby a udržet portál v chodu. Potřebujeme vaši pomoc a podporu

CZK účet ve FIO bance (správce Slovanský Svět) :

Ú:2902573480/2010

IBAN:CZ4320100000002902573480 SWIFT: FIOBCZPPXXX

EURO účet ve WISE bank (správce Jie Liang) :

IBAN: BE62967308702361 Swift:TRWIBEB1XXX

Adresa banky: WISE EUROPE S.A., Avenue Louise 54, Room S52
Brussels 1050, Belgium

Děkujeme

CHCI PŘÍSPĚT NA CHOD PORTÁLU

Upozornění: Tento článek je výlučně názorem jeho autora. Články, příspěvky a komentáře pod příspěvky se nemusí shodovat s postoji redakce cz24.news. Medicínské a lékařské texty, názory a studie v žádném případě nemají nahradit konzultace a vyšetření lékaři ve zdravotnickém zařízení nebo jinými odborníky.